

Ércbányász

A MECSKEI ÉRCBANYÁSZATI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XX. ÉVFOLYAM, 17. SZÁM

ÁRA: 1,80 FORINT

1983. SZEPTEMBER 1.

Bányásznapi
köszöntő

Írta: Czente Gyula, Pécs város Tanácsának elnöke

Szeptember első vasárnapja a pirosbetűs ünnepek között is kiemelkedő jelentőségű, mert hagyományainknak megfelelően egész társadalmunk ünnepli bányászainkat. Városunk és megyénk számára az ünnep jelentőségét külön aláhúzza, hogy a bányászat gondja és öröme egy velünk, mert életünk elválaszthatatlan részét képezi. Meghatározó részét jelenti városunk és megyénk iparának, településpolitikáinknak, de emberi azonosságát is jelent; rokonokat és barátokat.

Ezen a napon 33. alkalommal ünnepeljük azokat, akik a bányászatot választották élethivatásul; köszöntjük a szén- és ércbányászat, az aknamélyítés, a földtani kutatás és fúrás dolgozóit. Népiünk tisztelő és megbecsülése kíséri a föld mélyének munkásait, akik a természeti viszontagságok közepette az ország energia- érc- és ásványi nyersanyag szükségletének jelentős hányadát termelik. Azokat köszönti az ország népe, akiknek munkája nyomán melegnek lesznek otthonaik, mozgásba jönnek gépeink és fény árasztja el városainkat és falvainkat.

Ismeretes, hogy a bányászat közel egyidős az emberiség történelmével. Hazánkban az ércbányászat kezdete a középkorba nyúlik vissza, a szénbányászat több mint két évszázados. A felszabadulás előtti korszak bányászatát a teljes kiszolgáltatottság jellemezte. Nem véletlen, hogy a magyar bányászok a munkásmozgalmakban is vezető szerepet játszottak és első sorokban harcoltak a dolgozó embert megillető jogokért. Felkeltek elnyomói ellen, és ha kellett, életüket áldozták azért, hogy maguk és osztálytársaik nehéz sorsán változtassanak.

Az ünneplés első gondolata emlékezés azokra, akik zászlóvivői voltak a dolgozó embert megillető jogokért, az emberi szabadság beteljesüléséért vívott harcuk. Emlékezés azokra, akik meg nem alkuvó, bátor harcban áldozták életüket. Emlékezés az 1919-es tatabányai és az 1937-es eszterői esendőrsortú mártírjaira, a II. világháború idején a fasiszták ellen harcoló bányászokra, akik soha nem térhettek vissza családjuk és barátaik körébe. Mélyen meghajtjuk az emlékezés zászlóját a munka frontján hősi halált halt bányászaink előtt, akik a természet erőivel vívott küzdelemben veszítették életüket, akiket hivatásuk teljesítése közben ragadtott el fölünk az értelmetlen halál.

A bányász kifejezéshez fogalmaink szerint már régóta a helytállás kapcsolódik. Az a helytállás, amelyekkel a felszabadulást követően győzelemre vitték az emlékeztetés szénátákaikat, és azóta is folyamatosan a nehezét vállalták a szocialista építés feladatainak.

Azok helytállása, akik napjainkban is szabad szombatjaikon és vasárnapokon dolgoznak a föld alatt, hogy népgazdaságunk energia- és ásványalapanyag szükséglete biztosítva legyen.

Elismerés azért a helytállásért a szénbányászat dolgozóinak, akiknek munkájától energiaszegény korszakunk boldogulása függ. Elismerés az ércbányászat dolgozóinak, akik új bányászati ágazatot hoztak létre, akik hozzájárultak a magyar uránipar felvirágoztatásához és egyre inkább az ország energiaellátásához. Elismerés a Bányászati Aknamélyítő Vállalat dolgozóinak, akik az egyre növekvő bányáépítési feladatokon túlmenően Pécs várospolitikai gondjainak megoldásában is nagy segítséget adnak.

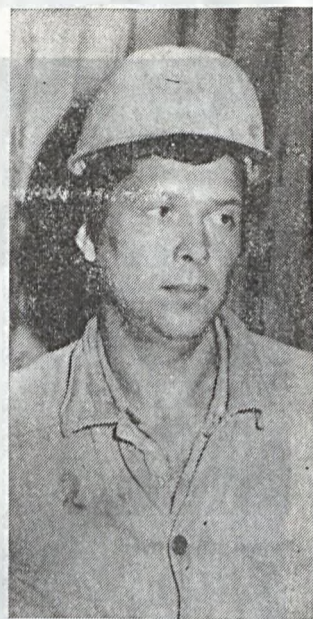
A mecskei bányászat és Pécs város településfenntartó és fejlesztő munkájában való önkéntes és áldozatkész együttműködés már hosszú időre tekinthető vissza. Ennek egyik közvetlen emberi megnyilvánulása a szocialista brigádok tevékenysége, amikor saját szabadidejükből időt és fáradságot nem kímélve, társadalmi munkájukkal elősegítik a város oktatási, kulturális és egészségügyi ellátásának fenntartását és fejlesztését, patronálásukkal iskolák, óvodák és egyéb intézmények eredményes munkáját. Példát mutatnak a város szeretetéből, a városért való áldozatvállalásból és a közösségért való felelősségből. A nagy közösségek, a bányászati vállalatok gazdasági támogatást nyújtanak a városnak azokhoz a közös érdekességű, kiemelt várospolitikai feladatok megvalósításához, amelyek egyben a bányászati dolgozók élet- és munkakörülményeit is szolgálják. A városi tanács vezetése is törekszik saját eszközeivel biztosítani, hogy a bányászok kulturáltabb körülmények között éljenek, művelődjenek és szórakozzanak.

Az elkövetkező időre pártunk és népünk becsültes helytállást és az eddiginél is eredményesebb munkát kíván mindnyájunktól. Ezeknek a feladatoknak csak szoros összefogással, céltudatos munkával tudunk eleget tenni. A termelékenység növekedése, a műszaki fejlesztés további tökéletesítése, az új technológiák gyorsabb alkalmazása, a szocialista munkamódszerben és a szocialista versenymozgalmakban rejlő erők jobb kihasználása útján tudunk mindnyájunk számára jobb és boldogabb jelent, gyermekeink számára biztos jövőt teremteni.

Ezen gondolatok jegyében köszöntöm Pécs m. város politikai és állami vezetése nevében bányász dolgozóinkat és azok családtagjait. További munkájukhoz, életükhöz kívánok erőt, egészséget és bányászköszöntéssel — Jó szerencsét!

Megszoktam a várost, a környezetet

Andrzej Bawiec fűrómester Bálint Jenő felvétele

Lengyel fiú a föld alatt

Alig 7 hónapja egy csendes 35 éves fiatal ember, Andrzej Bawiec Adam fűrómester, a II. sz. üzem dolgozója. Neve egyből elárulja, hogy született lengyel, aki házassága révén került hazánkba, illetve Bakonyára.

Először Lengyelországban éltek, dolgoztak, majd felesége biztatására véglegesen döntöttek Magyarországra mellett. Mint elmondta, itt jobb életfeltételeket, biztos jövőt teremtenek a családjának. (Egy gyermek édesapja).

— Odahaza egy szénbánya vidékén élünk és ott is dolgoztam mint fűrómester,

jelenleg ugyanebben a beosztásban. Nem bántam meg, hogy eljöttem, — anyagilag, erkölcsileg megbecsülnek. Ami közös, mindkét helyen „lehet” dolgozni! — továbbá, hogy nincs az a pénz, amit el nem tudnánk költeni — mondja. (Jól beszél magyarul, tökéletesen megértjük egymást).

Jóleső érzéssel meséli, hogy szívesen fogadták — úgy érzi, sikerült a beilleszkedés, amit a körletvezetés is alátámaszt; mindig lehet rá számítani, rendszeresen jár dolgozni, aktív, segítőkész.

— Feleséggel a ma-

gánéletben is jól megvagyunk, helyzetünket nehezíti, hogy albertletben lakunk. Egyébként megszoktam a várost, az új környezetemet, de néha-néha sokat gondolkodom az otthoniakra is. Hazalátogatunk időnként a családi házhoz, ahol három testvéremmel együtt a családi tűzhely mellett jólesik eltölteni egy-két napot.

Távolabbi tervei között szerepel, hogy véglegesen itt maradjon, szereti munkáját, amely biztosítja számára, hogy „egyesbe” kerüljön.

Ehhez kívánunk sok sikert!

Herr József

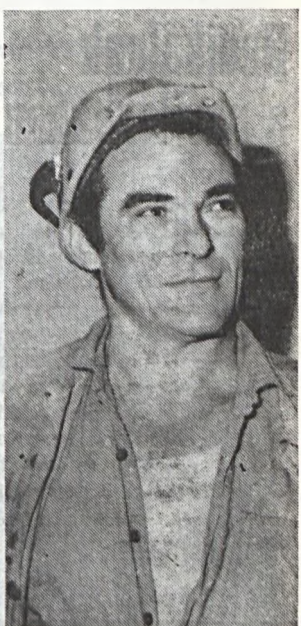
„Gyökeret eresztettem”

— Mióta vallja magát bányásznak?

— A Tótvári aknában szálltam először bányába 1960. január 5-én. Ez ma a III. sz. bányauzem egyik szellőző aknája.

— Miként vezetett útja Kővágószőlős környékére?

— Géplakatos szakmát tanultam az 500-as ipari tanuló intézetben. Lengvári István volt az igazgatóm, — mondja elgondolkozva Krix István szakvezető vajár. — S milyen szép idők voltak azok. Az iskolában KISZ-titkár is voltam s a városi KISZ-bizottság tagja. Nos e KISZ-es ifjúságomból több tisztségviselő társam ide a vállalathoz került. Így többek között Fűrdős Feri, de említhetem Futács Kálmánt vagy többeket. Részben az ő biztatásukra jöttem el a Sopianából, de a gyors lakáshoz jutás is erre készített...

bagoly magyaráz a verébnek, hogy miért nagyfejű. Persze nem tudják, hogy ez a mesterségem.

— Végül is minek vallja önmagát?

— Nem tudom szétválasztani a két mesterséget, következésképp azt sem mondhatom meg, hogy melyik a kedvesebb.

— Úgy tűnik, elégedett!

— Igen, úgy nagy általánosságban. Apróbb részletekben lehetne simítani, de akkor meg nem lenne olyan érdekes az életünk. Idejövetelem a vállalathoz tulajdonképpen véletlen volt. Hogy mégis gyökeret eresztettem? A feleségem is dolgozott a vállalatnál, de egészségügyi okok miatt le kellett számolnia, azóta a háztartás ellátása a fő feladata. A lányom is uránosnak vallja magát, a Szolgáltató üzem munkásellátásán dolgozik. Fiam a miskolci egyetem bányamérnöki karának utolsó éves hallgatója, az üzem tanulmányi ösztöndíjasa. Szinte minden nyáron az üzemben töltötte gyakorlati idejét, s ha meg nem, akkor a zsebpénzre valótt jött ide megkeresni csillésként. Volt, hogy együtt is dolgoztunk — mondjaapai szeretettel.

— Az előbb azt mondtam, én gyökeret eresztetem, most meg azt, hogy oldalágakat is. Azért, mert a vállalat minden dolgozójának biztos anyagi megélhetést nyújt.

Veress T.

Továbbra is itt szeretnék dolgozni

Egy rehabilitált bányász helytállása

A munkaképesség csökkenés minden emberben nagy belső feszültségeket, konfliktusokat okoz. Az emberi tenniakarás, az alkotó erő nehezen barátkozik a gondolattal: a jövőben merőben más munkaterületen, új környezetben és munkatársakkal kell dolgozni.

Ezekről a gondokról, nehézségekről beszélgettünk Simon István rehabilitált vajárral, aki már több mint egy éve dolgozik a Kísérleti kutatási és automatizálási üzem perkolációs részlegében, mint gépkezelő.

— Mikor tudta meg, hogy nem dolgozhat tovább vajárként?

— Már 1980 júniusában, ott kellett hagynom a bányát, mivel 20 százalékos egészségromlás miatt kilitoltattak. Egy ideig a szállításkor alkalmaztak mozgáscsökkentőket. Ezután egy újabb orvosi vizsgálat alapján végleg megszűnt számomra a földalatti munka lehetősége.

— Milyen érzéseket váltott ki az orvosi vélemény, hogyan képzelte el a távolabbi munkahelyét?

— Az orvosi vélemény utáni napokban nagyon rossz érzések voltak bennem, mivel 1973. július 27-től a IV. sz. bányauzemnél dolgoztam, az eltelt évek során sok jó munkatársal kerültem kapcsolatba. A kollektíva nagyon jó volt és a jótól az ember nem szívesen válik meg. Azt szerettem volna, hogy vállalatban belül maradhassak. A napszíni munkahelyek már be voltak

töltve, így a Kísérleti kutatási és automatizálási üzemhez kerültem. A jelenlegi munkahelyemmel semmiféle elképzelésem nem volt, mivel ezt az üzemet nem ismertem és nem is hallottam a perkolációról. Ezt a munkahelyet a IV. sz. bányauzemnél ajánlották és irányították ide.

— Hogyan fogadták munkatársai és milyen nehézségekkel találkozott a bányamunkához képest?

— Először azt vettem figyelembe, hogy ne kelljen nagyokat emelni, sokat hajolni, mert ez a része nekem már nem megy. A bányamunka során gerincsérülést szenvedtem és a betegségemmel nagyon sokat kínlódom. A lehetőségeimet jónak ítéltam, az első benyomások alapján úgy tűnt, ezt a munkakört el tudom látni. Munkatársaim nagyon kedvesen fogadtak és a betanulásom során minden segítséget biztosítottak. A brigádban, jórészt nyugdíjhoz közel állók dolgoznak. A nehézséget a bányamunkához képest nekem a rengeteg kalodászelep okozta. Itt tévedni nem szabad, mert ha véletlenül rossz kalodászelepet zárok el, vagy nyitok ki, akkor már az elúciós folyamat nem az előírásoknak megfelelően végződik és ez nagy problémát jelent.

— Hogyan telt az elmúlt egy esztendő, mi az, amit jónak tart, mint rehabilitált dolgozó?

— Az eddigi eltelt egy év probléma nélkül zajlott.

Simon István az elúciós rendszer kezelése közben

Egyed Imre felvétele

A bonyolultabb feladatokat például a beindulást, még önállóan nem tudom elvégezni, de az egyszerűbb feladatokat már idekerülés óta el tudom látni. Magam részéről rendkívül jónak tartom, hogy megadják a lehetőséget a rehabilitált dolgozónak, hogy az üzemnél, vagy vállalatnál akar-e maradni, vagy esetleg elmegy más vállalathoz.

— Én továbbra is szeretnék itt maradni, ezt a munkakört az egészségi állapotomnak megfelelően el tudom látni. A munkatársaimmal igen jó kapcsolat alakult ki, azt hiszem ennek köszönhetőem, hogy megválasztottak brigádfőzetőnek. Az a célom, hogy a megmaradt munkaképességemet a lehető legjobban hasznosítsam.

Csikós László

Bányászok lesznek(?)

A III. sz. bányauzem felolvasója most még csendes. Még nem érkeztek meg az első munkásjártatok, de hamarosan nagy lesz itt a nyüzsgés. A délutános szak csak jó másfél óra múlva száll le, de Kovács József és Szeplet István már felakasztották a márkájukat a III-as körlet táblájára.

Mindketten a közeljövőben jöttek az üzemhez dolgozni.

— Talán az újságokban megjelent hírdetések hatására?

— En igen — mondja Szeplet István csillés. — Hévízen dolgoztam. Géplakatos a szakmám.

— Kevés volt a kereset?

— Hát nem sok. Három-három és fél jó ha összejött.

— Többet nem lehet megkeresni géplakatosként?

— Hát nem sokkal. Talán a hajógyárban, de legfeljebb negy, négy és felet.

— És itt?

— Hm... Itt legutóbb határozat vittem haza. Először persze a szállításhoz kerültem. Ott dolgoztam két és fél hónapot. Ott kevesebbet kerestem, de legalább megismertem

a bányát. Június eleje óta vagyok vajvégén.

— Tartalékban?

— Hát persze.

— De jobb is így — veszi át a szót Kovács József. — Van, amikor gyengébb csapatra kerülünk és van, amikor olyanra, ahol jól keresek. Nekünk sem mindegy. Így van egy jó átlagkeresetünk.

— Szintén a hírdetésekre jöttél?

— A dehogya. Hosszú történet az. Három éve jöttem a vállalathoz. Petőcön voltam egy ideig, aztán átmentem Bakonyára. Sokan tettek így akkoriban. Elterjedt, hogy ott jobbak a keresetek.

— Aztán ki akartam menni Libiába, ezért átmentem a BEV-hez. De végül is nem sikerült. Így jöttem aztán vissza ide a vállalathoz az év elején.

— És most már itt maradsz?

— Hidd el, már nagyon bántom, hogy akkor elmentem. Már segédvajár lehetnék.

— En is, amint lehet elmegyek segédvajárra — veszi

vissza a szót Szeplet István. — Aztán ha sikerül, akkor a vajártanfolyamot is el akarom végezni.

— Tehát te sem akarsz egyhamar elmenni?

— Nem. Pár évig biztos maradok. Kocsira gyűjtök. A szállón lakom itt az üzemben étkezem, így nincs túl sok kiadásom. Aztán majd csak összejön a pénz.

— Nem családát a bányában? Erre számítottál, amikor a hírdetést olvastad?

— Nem. Rosszabbnak gondoltam. De egyébként én a szénbányák hírdetését olvastam, csak amikor az állomásom leszálltam a vonatról rossz buszra szálltam. Már itt uránvárosban jártunk, amikor kérdgettni kezdtem, merre van a szénbánya központja. Mondták, hogy az nem itt van, de van itt egy másik bányavállalat nézzek be oda.

— És?

— Hát, most már nem bánom, hogy rossz buszra szálltam.

Nógrádi Gábor

Velük is találkozunk a bányásznap rendezvényeken

Dedikálnak a pavilonokban

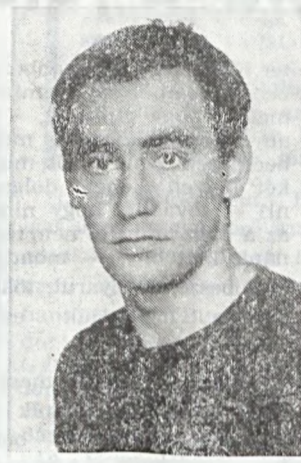
Hagyomány, hogy bányásznapon a Sajó utcában személyesen is találkozhat a közönség a Pécsi Nemzeti Színház művészeivel. Az autogram-gyűjtők nagy örömeire a Mecseki Bányász, a színház, valamint a Mecseki Ércbányász pavilonjaiban délelőtt és délután is dedikálják a műsorfüzeteket és fotóikat a népszerű színészek.

Faludi László

Andresz Kati

Kulka János

Tamás Gyöngyi

Harmath Albert

Prepeliczay Annamária

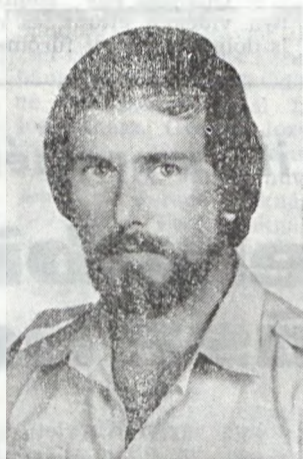
Melis Gábor

Bánky Gábor

Labancz Borbála

Újlaky László

Búváry Lívía

Szeptember 2-4.

Nemzetközi díszmadár-kiállítás

Immár hagyományossá váló bányásznap díszmadár-kiállítást rendez a Mecseki Kultúrpark és a Magyar Díszmadártenyésztők Országos Egyesületének pécsi csoportja, a pécsi FEK színházterti helyiségében.

Közel 2000 díszmadár mellett bemutatásra kerülnek egyéb díszállatok: díszmacskák, díszgalambok, terráriumok. Továbbá ter-

mészvédelmi bemutató keretén belül a madárvédelemről is tartanak bemutatót.

A kiállítás időtartama alatt szaktanácsadást nyújt a rendezőség.

A kiállítás szeptember 2-án 10 órakor az ünnepélyes megnyitás után 18 óráig, 3-án és 4-én 8 órától 18 óráig tart nyitva.

Péter Géza

Művelődjünk, szótakozzunk

A Ságvári Endre Művelődési Ház szeptemberi programjából

A stúdiogalériában szeptember 1-től 30-ig az MHSZ Ércbányász modellező klub kiállítása látható. Megtekinthető naponta 10 órától 18 óráig.

A vállalat dolgozóinak Hobby-kiállítását szeptember 12-16-ig tekinthetik meg az érdeklődők a Művelődési Ház nagytermében.

3-án, 16.00 és 18.00 órákor: Mozi — Fehér telefonok (olasz).

4-én, 16.00 és 18.00 órákor: Mozi — Plepp a róka (japán).

11-én 16.00 és 18.00 órákor: Mozi — Névtelen vár (magyar).

12-én, 16.00 és 18.00 órákor: Mozi — Emberevő medve (szovjet).

A PÉCSI NYITOTT SZÍNPAD ELOADASAI

Szeptember 8-án, 9-én, 10-én, 13-án, este fél 8 órakor a Ságvári Endre Művelődési Házban, Örkény István: KULCSKERE-SÖK.

Észak-európai turnén (Svédországban és Norvégiában) szerepelt július 10. és 17. között a MÉV Koncertfúvószenekara. Küldetésük szerint — parádés szakmai sikereket aratva — hazánkat képviselték Skienben a Fúvószenekarok Világtalálkozóján. Apáthy Árpád karhagy vezetésével sokat tettek a magyar zene — a klasszikusok és a kortárs zeneirodalom — népszerűsítéséért, a magyar fúvósmozgalom jóhíréért. Az együttes — a közelmúltban ünnepelte negyedszázados fennállását — ezzel az újjával koronázta meg szorgalmas és elismert munkáját. Gratulálunk!

A Ságvári étterem építészeti rekonstrukciója során felszabaduló 130 négyzetméter hasznos alapterület sorsáról döntöttek júliusban a vállalat illetékes vezetői. A területen művelődési házunk kapott egy többfunkciós — oktató, tanfolyami és klubtermet. Elkészüléssel tovább javulnak az üzemi- és brigádredezvények körülményei.

Hári Lajos:

Uránbányászok

Lenn a föld mélyén, tán ezerméter alatt, Fényszórával fejen, bányászcsapat halad. Ismerős utakon, munkahelyre menet, Szaporázzák léptük csillessorok mellett.

Lassan fogyatkozik a lámpahordók sora, Elköszönnek páran, a többi megy tova. Munkahelyre érve jól neki gyürkőznek, Körültekintéssel, félelmet legyőznek.

Naponta többször is életükkel játszva, A föld kincsét szedik, népüknek javára. Ha ácsolat recsen, vagy egy darab elvál, Hang nem hallik többet, léleketük eláll.

Mert ők is csak félnek, mint a többi ember, De ez a félelem elmúlik hirtelen. A lelkek mélyén ők, legyőzve önmaguk, Napról, napra vívják esodálatos harcuk.

Félelem, szorongás, levethető szokás, Csak lelkielő kell, hatalmas akarás. Ezt tölti el őket, amikor leszállnak, Tisztelet, becsület az uránbányásznak.

A változó

De nagy szerencse és jó dolog, hogy a mai gyermek és fiatal nem ismeri. A középkorúak és fiatalok is legfeljebb hallhattak róla. Legtöbbször atókkal emlegették, mint emberek, családok tönkretövőjét.

Szándékosan nem kerestem az értelmező szótárban a pontos meghatározását. Ugy vagyok vele, mint az álommal. Ha rossz, nem szívesen emlékszik rá vissza senki, ennek ellenére néha beszél róla. Annak idején én még láttam, polgári iskolai tanulmányaim idején mintaként töltöttük is ki gyakorlatlással. Bár Raesmin tanár úr — több mint ötven esztendője — óva intett bennünket, hogy ilyet valaha is aláírjunk, akarmekkora szükségben is élünk.

Ma is alakja és formája előttem van a váltónak. Miniegy 18-20 cm hosszúságú, 8-10 cm szélességű, sárga színű papír volt, melyet postán, trafikban úgy lehetett vásárolni, ahogy a postabélyeg. Aláírás nélkül értéktelen papír volt, de ha valaki egyszer aláírta, s másnak adta, értékpapírrá lett olyan-

nyira, mint akár a bankjegy vagy az arany.

Ha valamikor szóba kerül, csak úgy emlegetik, mint árverés, aláíróját kis vagyonából való kiforgatás, tönkszelére való juttatás, nemegyszer öngyilkosság által a halálba való menekülés. Hányszor lett ez a sorsa nemcsak az adósoknak, hanem a kezeseknek, a „jótállónak” is. Mert az emberiség, a segítség ilyen aron való nyújtása mindennapos volt a klzsákmányoló rendszerben.

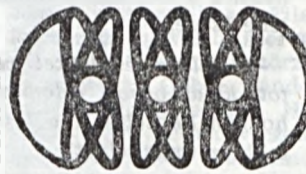
Ma is kap hitelt az arra rászoruló. De ki hallott napjainkban ezért árverést, koldusbotra való juttatást. Ma a személyi, aruvásárlási, építési, vagy tatarozási, termeléstési és egyéb hitelek nyújtójának, az OTP-nek vagy a takarékszövetkezetnek nem az a célja, hogy egyéneket, családokat tegyen tönkre, hanem valóban segítséget nyújtson tíz és tíz-czereknek.

Ime a szocialista társadalomban nincs sem „saját”, sem „idegen” váltó, mégis emberibb életet él minden dolgozó ember.

Kliss József

Felvételünk a II. sz. bányáüzem által a közelmúltban szervezett hetes névadó ünnepségén készült.

MTV PÉCSI STÚDIÓ

Két műsort ajánlunk olvasóink figyelmébe a pécsi tévések munkái közül, a szeptember 1. és 15. közötti időszakból. Szeptember 1-én a harmadik Pécsi Estre kerül sor. Ezúttal riport- és dokumentumfilmekből készítették összeállítást a szerkesztők. Életkörülményeinkről, közösségi gondjainkról, oktatás- és településpolitikánkról szólnak a filmek főszereplői és azok a szakemberek, akiket beszélgetni, vitatkozni meghívtak a televíziósok: Dr. Schmidt Péter jogászprofesszor és Dr. Szoboszlai György pszichológus.

Szeptember 6-án Hogy van mérnök úr? címmel láthatunk riportfilmet.

G. T.

Bányászok a közéletben

KISS ÁRPÁD,

a BDSZ Központi vezetőség tagja, munkavédelmiőr.

Csupán annyi idő állt rendelkezésünkre Kiss Árpád lakatos vajúrával a délutáni szak szállása előtt, hogy a közéleti munkájáról beszéljünk.

Nem tartozik a bőbeszédű emberek közé a huszonkilenc éves fiatal ember, ennek ellenére szeret a fiatalok között lenni, szeret az emberek között mozogni.

Messziről hozta magával a közéleti munka csiráját. Úttörő, és ifjvezető volt már az általános és a szakmunkásképző iskolában.

Az első munkahelyén — amely a jelenlegi is — a MÉV II. sz. bányauzemben a gépészeten, elsősorban a sportolni szerető KISZ-fiatalokat mozgatta meg. Vallja, hogy akármilyen sportjátékkal közel lehet az emberekhez kerülni. Aki szeret játszani, az szeret az emberek közt, emberekkel, emberként dolgozni.

Az 1980-as szakszervezeti választásokon a BDSZ Központi vezetőségébe került. Méltóképpen tudja ott bányásztársait képviselni, hisz minden gondját, problémáját, ismeri a föld alatti bányamunkának. Tíz éve vajúgón dolgozik. Olyan iskolája volt ott is, mint a Molnár Mihály 82-es vágathajtó szocialista brigádja, ahol mindenkinek volt valami társadalmi különmunkája, s azt komolyan is vették.

Kiss Árpád is komolyan vesz mindent. Olyannyira, hogy a közéleti munkája legkevésbé mehet csak a gazdasági munka rovására. Elve, hogy a munkában — legyen az gazdasági vagy közéleti — az önként vállalt példamutató magatartás a legnagyobb és legerősebb agitációs fegyver. Ezért egy éve a nem éppen szimpatikus munkavédelmi őrhálózat munkájából is vállalt magára. Ezt a munkát most nagyon fontosnak tartja, tekintettel az elmúlt nyár bányásztragédiáira.

Felesége és kislánya már megszokták és megértő társakká váltak az elmúlt évek során, ha a közéleti munka a szabadidejét is igénybe vette vagy veszi néha.

A kas a délutáni szak utolsó embereit is a mélybe repítette már. Lejárt a tíz percünk. Kiss Árpád igyekszik ma is eleget tenni, az önként vállalt kötelességeinek.

VARGA GYÖZŐ

munkásőr és főbizalmi-helyettes.

— Októberben lesz harminc éve, hogy a bányaszatban dolgozom. Komlón voltam vajúriskolás, majd az aknamélyítőkhoz kerültem. Ezerkilencszázhatvanban jöttem a vállalathoz — emlékszik Varga Győző robbantómester.

Az uránbányászati hőskorát idézik történetei. A legendás hírű 1-es csapat egyik alapítója itt a vállalatnál kapcsolódott be a mozgalmi életbe.

— Bár ötvenkilencben már munkásőr voltam, mégis itt az üzem első ifjúsági brigádjában kezdtem a mozgalmi munkát.

Sorolja, hol dolgozott, milyen munkákat végzett, mígnem 1979-ben a IV. sz. bányauzem fejlesztési részlegéhez került. Itt hamarosan megválasztották szakszervezeti főbizalmi-helyettesnek. A kollektíva tehát nemcsak, hogy befogadta, hanem a bizalmát is belé helyezte. A részleg szétosztotta, nagy területen dolgozik. Ő maga az Universal '80 szocialista brigád tagjaként nemegyszer vidéken végzi a munkáját. A külszíni robbantásoktól a kőműves munkáig szerteágazó a tevékenységük.

Nem könnyű tehát a kapcsolattartás a bizalmiakkal.

— Azért mindig megtaláljuk a módját. A kapcsolattartás aztán ha nem is szigorúan szervezett, de folyamatos és rendszeres. Csak így biztosítható az információáramlás.

De nem csak mint szakszervezeti főbizalmi-helyettes, hanem mint pártcsoport bizalmi is tevékenykedik. Arra a kérdésre, hogy a három társadalmi megbízási tag közül melyik egy embernek, Varga Győző így válaszol.

— Talán soknak tűnik, de ha az ember ezeket komolyan veszi és elhivatottsággal végzi, nem olyan megerőltető.

CZAKÓ ISTVÁN

pártvezetőségi tag.

Még csak harmincöt éves, de már két évtizede bányában dolgozik. A vajúriskola elvégzése után 1966-ban került Bakonyára.

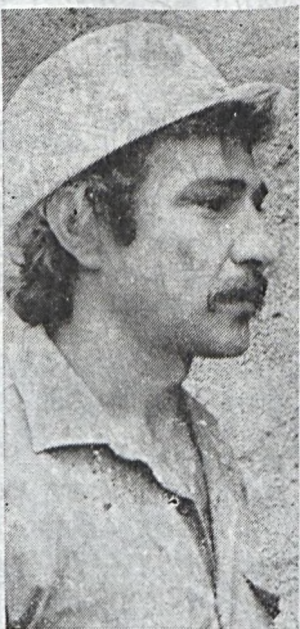
— Nagyszerű kollektívába kerültem — emlékezik vissza Czákó István robbantómester. — A munkatársak hamar befogadtak, csak úgy, mint a KISZ-esek. Nem csak a nosztalgia érzése mondatja velem, de akkoriban más volt az ifjúsági mozgalom. Úgy érzem, akkor a KISZ nekünk többet jelentett, mint a mostani fiataloknak.

Sorolja az akkori sok közös programot. Később már nemcsak résztvevője, hanem szervezője is lett ezeknek, mint KISZ-vezető.

— Hatvannyolcban KISZ-iskolára küldtek. Két évvel később beválasztottak a vállalati KISZ-bizottság végrehajtó bizottságába, majd hét évig alapszervi KISZ-titkár voltam.

Öt évvel ezelőtt került a IV. sz. bányauzem fejlesztési részlegébe. A pártvezetőségben „testreszabott” feladatot kapott. Mint ifjúsági összekötő a fiatalok az irodai KISZ-alapszervezet munkáját segíti.

— Sokféle területen dolgozó fiatalokat fog össze ez az alapszervezet. Ide tartoznak az operátorok a bányamérők, a biztonsági csoport és a fejlesztési részleg KISZ-esei. Talán ez is az oka, hogy nem könnyű a mozgósításuk a különféle rendezvényekre. Igaz, úgy tudom, ilyen gond máshol is van. Számomra valahogy érthetetlen, hogy mondjuk tíz éve, amikor még nem volt szabadszombat és a KISZ által szervezett programokat vasárnap tartottuk, el tudtak jönni a srácok ma pedig...

— No, de hagyjuk ezt. Talán túl marxista vagyok ebben a kérdésben. Mindenestre mint ifjúsági összekötő azon vagyok, hogy a fiataloknak minden segítséget megadjak. Ezért rendszeresen részt veszek a vezetőségi üléseiken és igyekszem az ifjúsági mozgalomban szerzett tapasztalataimat átadni nekik.

DOBRÁTER ZOLTÁN

kereskedelmi ellenőr.

— Dozimetrikusként dolgozom, s a mindennapok munkája során látom, hogy a bányászok milyen körülmények között keresik meg kenyerüket. Ugyanakkor azt is látom, hogy vannak lelkiismeretlen eladók, akik ezt a pénzt jogtalanul visszaélésekkel kicsalják zsebükből. Ez többször előforduló beszédtema az emberek körében, hogy kit hol, és miként csaptak be. Engemet is sokszor.

— Mindezek alapján hátróztam el, hogy jelentkezem társadalmi ellenőrnek, ennek már 15 éve. Nem volt bennem persze olyan hogy én majd megváltom a világot a becstelenedőktől. Csupán ellenük akartam amolyan szervezett formában fellépni.

— Az első ellenőrzésem, a Kolumbia presszó elődjében történt, ahol a kedves felszolgálónő udvariasan bár de könyörtelenül becsapott. Súlyconkítást követett el és ráadásul többet is számolt. Ezután sokáig minden felszolgálóban és kereskedőben csalót láttam. Az utca emberének többsége is sajnos így gondolkodik. Én már tisztában, az elmúlt évek alapján úgy látom, 20—25 százalék az, aki rontja a becsületes pályatársak hitelét.

— Tevékenységünkkel megszüntetni nem tudjuk a kisebb-nagyobb csalásokat, de visszatartani igen. Két évben belül ha három szabálysértési eljárás indul valaki ellen, azt elbocsátják. Az persze elgondolkoztató, hogy a két év nem túl hosszú idő e három mondjuk többlétszámoláshoz?

— A 10—17 forintig terjedő eladói „tévedések” gyakoriak. A legsúlyosabb eset mostanában az volt, amikor egy tízezer forintos vásárlásnál 470 forinttal csaptak be. Ez egy jól kereső bányász keservesen megdolgozott munkabéreként — mondotta végezetül Dobráter Zoltán.

MARIÁN TAMÁS,

a szakszervezeti bizottság tagja.

— Szorosan kapcsolódik tagságom a bányához, s gondolom ezért is kerültem az üzemi szakszervezetbe. Az első időben nehéz volt, nem tudtam mit és hogyan kell végezni, s azt sem, ki mit vár tőlem.

— Társai közül sokan megkeresik?

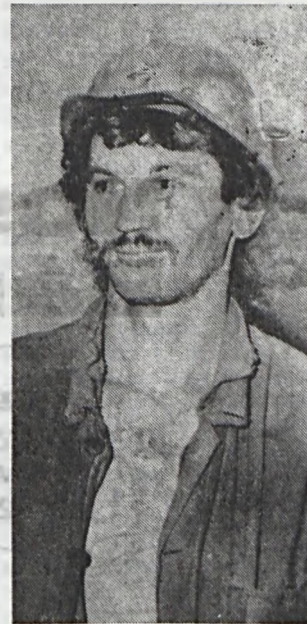
— Persze — mondja nevetve — ha bumlit kell elintézni. Azzal már nem igen, hogy mondjuk az üdülésük elintézésében segítek.

— Komoly gondokkal?

— A fiatalok lakásproblémájukkal keresnek fel, na nem úgy, hogy intézsem el, hanem amolyan panaszkodás képpen. Ami persze jogos. A legtöbbjük albertletben él, s most az új rendelkezés értelmében tíz százalékot kell befizetni. Ennyi pénzüket azonban nincsen.

— Nem csak egyéni gondokat orvosolnak, hanem a mindennapok munkájához kapcsolódót is.

— Így igaz, szótárszünk a közösséget érintő dolgokat is, mint például az autóbussz közlekedés. Ennek nyomán sikerült elérnünk, hogy még egy járót indítsanak Szentlőrincről Bakonyára. De szólnak az étkeztetésről, s így mostanában már sült csirke, sőt sütemény is kerül az asztalra.

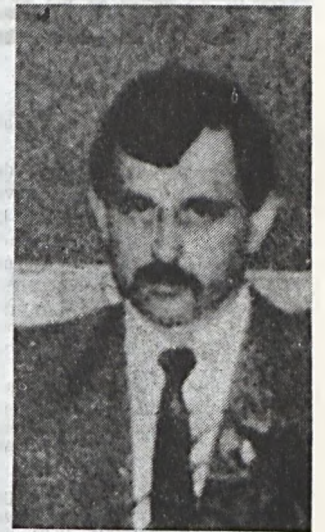
— Úgy tűnik, sokoldalúan érzi a bányászok gondjait.

— Hiszen velük dolgozom, én is bányász vagyok, 1977 óta dolgozom Bakonyán. Más világban, a postán voltam, előtte lakatos. Egyszer aztán a bátyám, Feri, a 42-es csapat tagja nagy beszerzőként ide hozott, s még két testvérünket. Nyolcan vagyunk testvérek, s ma már négyen fiúk az üzemben dolgozunk. Ketten vajúgón, én a 41-es csapaton, ketten napszínti műhelyben dolgozunk.

— Anyagilag nem bántam meg, hogy a bányához jöttem dolgozni, ami viszont elgondolkoztató, hogy látom a szakma nagyjait, miként kapja el egyre másra komoly betegség. Az szb-tagság jobb ellátásához viszont több idő kellene.

DANI FERENC

KISZ-vezetőségi tag.

Nagy „kunkorokat” vett Dani Ferenc élete, amíg a Nagy Lajos Gimnázium szőlész-borász tagozatából a III. sz. bányauzem 51-es csapatáig jutott.

— Hetvenegyben az érettségi után Szegedre felvételtem a József Attila Tudományegyetemre. Sikerült is a felvételim, de két évvel később, amikor megszületett az első gyerekünk, abbahagytam a tanulmányaimat. A hőerőműnél helyezkedtem el. Pár évvel később Ruzsára költöztünk, itt ugyanis az iskolagondnoki állás mellé szolgáltatási lakás is járt. Viszont abból a fizetésből három gyereket eltartani nagyon nehéz volt. Így aztán hetvenkilencben visszajöttünk Fécserre. Akkor jöttem ide a vállalathoz, előbb a szállítóknál dolgoztam, majd végül a bányához, majd vajúgót lettem.

Azóta rendeződött az élete. Két éve lakást is kapott a vállalat. Ősszel megkezdte a tanulmányait a Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetemen.

1967-ben felvették a KISZ-be. Már a gimnáziumban az Ifjú Gárda tagjainak sorába lépett. Ekkor választották a kollégiumi diáktanács elnökhelyettesévé is.

Amikor az üzemhez került, ismét bekapcsolódott az ifjúsági mozgalmi munkába. Tavaly elvégezte a négyhetes KISZ-iskolát és ez év januárjában az üzemi KISZ-szervezet agitproposát választották.

— Amit az iskolába megtanultam, az mind nagyon szép elmélet, de a gyakorlatban sok minden másképp van. Eleinte voltak is nehézségeim az amúgy is új feladattal, de rengeteg segítséget kaptam a párttól és a tapasztalt KISZ-esektől. A gyakorlatban bizony itt másképp süllyözik a dolgokat, mint ahogy az iskolán tanítják. Nyilvánvaló, hogy az első a gazdasági munka. A KISZ-munkát csak e mellett lehet végezni, de csakis felelősséggel és igényesen.

Bányásznapi rendezvények

Szeptember 2-án a vállalat Koncertfúvószenekara köszönti az üzemek, intézmények dolgozóit, 5.45-től 15.45-ig. A vállalati nyugdíjas aktívák köszöntésére a Ságvári Endre Művelődési Ház tanácstermében 10.00 órákor kerül sor. A IV. sz. bányáüzemben 12.30 órákor koszorúzási ünnepség lesz.

Szeptember 3-án a Mecseki Szénbányák, a Mecseki Ércbányászati Vállalat és Bányászati Aknámélyítő Vállalat Mecseki körzete

központi BANYÁSZNAPI UNNEPSÉGÉT a Pécsi Nemzeti Színházban délelőtt 10.00 órákor tartják.

Unnepi beszédet mond: Horváth Lajos, a Baranya megyei Tanács elnöke.

A Ho Shi Minh-parkban 8 órától 15 óráig a salakos pályán sportversenyek, labdajátékok lesznek. A sportpályán 14.00 órától 15.30-ig ejtőernyős-bemutatóban gyönyörködhetnek a nézők. A PMSC-SZEOL labdarúgó-mérkőzésre 17.00 órákor kerül sor. A szűzletben 17.45-től 18.00 óráig az Ércbányász modellező klub tart bemutatót, míg a mérkőzés után, 18.45-kor hőléghajós-bemutató lesz.

A színpadon 15.00 órai kezdettel Sólyom Kati és a Székiáltó együttes műsorára, majd 16.00 órákor a Ságvári Endre Művelődési Ház utánpótlás színpadának műsorára kerül sor. Bocaccio; Dekameron. A Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének gálaműsora 16.30

órákor, veszi kezdetét. A Mikroszkóp Színpad kabaréműsora 17.30 órákor, majd ezt követően 18.30 órákor Aerobik-bemutató várja az érdeklődőket.

A parkban MHSZ technikai kiállítás és bemutató, sárkányrepülő, hőlégballon bemutató, légpuska lövés-verseny, körhinta, Laci-konyha, és sórkert várja a nagyérdemű publikumot.

20.00 órákor Csertetői megemlékezés (gyülekezési hely, Fehérhegy, 19.30 órákor indulás az emlékműhöz).

Szeptember 4-én a vállalat Koncertfúvószenekara reggeli zenés ébresztővel köszönti a városrészek lakóit.

A Ho Shi Minh-parkban a bitumenes pályán 14.00 órától 15.00 óráig go-cart bemutató lesz. A színpadon 15.00 órától magyarnóta-operett műsorra kerül sor. Közreműködik: Kovács Apollónia, Pere János, Dunai Erzsi, Bende Zsolt, Galai Judit, Oszvald Marika. Kísér a Duna Művészegyüttes Népzenekara. 16.00 órákor mesejátékokra kerül sor, majd 17.00 órákor a Művelődési Ház népdalkörének műsorára. Vidám sport-játékos vetélkedők 17.30 órákor veszik kezdetüket, hogy aztán 18.00 órákor átadják a színpadot a Saturnus együttes és Katona Klári koncertjének.

A bányásznapi rendezvény programjaként a Széchenyi téren 9 órai kezdettel térzenét ad a vállalat és a Mecseki Szénbányák Koncertfúvószenekara.

10.00 órától a terep az amatőr néptáncegyütteseké.

A sétányon ismét megnyílik a Sajtó utca, ahol minden érdeklődőt szeretettel várnak a Dunántúli Napló, a Magyar Televízió Pécsi Közzételi Stúdiója, a Magyar Rádió pécsi stúdiója, a Kossuth Könyvtár, a Posta, a Pécsi Nemzeti Színház, a Mecseki Bányász, a Mecseki Ércbányász munkatársai, művészei. A Sétányt ad otthont idén is az iparművészeknek.

A Szabadtéri Táncszín (Káptalan utca 4.) lesz a rendezvények központja. A Saturnus együttes és Katona Klári műsora 15.00 órákor kezdődik. Egy órával később a Mikroszkóp Színpad művészeinek műsorára kerül sor. 17.00 órákor magyarnóta-operett műsorra, majd 18.00 órákor a Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének gálaműsora.

A Barbakán várak e napon a gyermekeké lesz. 10.00 órákor Tomi bűvész igyekszik majd ámulatba ejteni a kicsiket. 10.30 órákor Csicsersőgő, 11.15 órákor a Patocs bohócok nevetetnek. Kora délután 14.00 órai kezdettel Pincérfrakk utcai cicák mesejáték elevendik meg a régi kövek között. A Bóbbita Bábszínház Virágfejű ember című játékaival (15.00 órától 16.00 óráig) ér véget a gyermekprogram.

A hagyományokhoz híven az Újmecsekaljai Ércbányász modellező pályán kerül sor 3-4-én a Bányász Kupa nemzetközi rádió irányítású autómodellező versenyre.

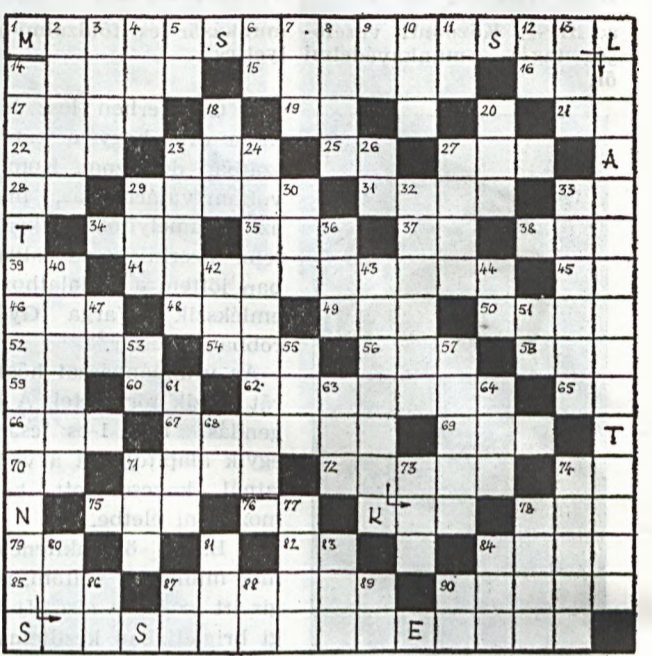
Rejtvényünk vízsz. 1., folytatva függ. 14., 24., 43. és 32. sorában József Attila Elmaradt ölésé miatt című verséből idézzük. Megfejtésül az idézetet kérjük beküldeni a szerkesztőség címére, 1983. szeptember 10-ig. A helyes megfejtők között könyveket sorsolunk ki.

Vízszintes: 14. Attila névváltozata. 15. Távozásra kényszerít. 16. Tejtermék. 17. Női név. 19. Argon. 21. S. A. 22. Úttörőegység. 23. Irányítószáma 7671. 25. Juttat. 27. Apró szemét. 28. Allóvíz. 29. Etkezik. 31. Mókus. 33. A. V. 34. Női név. 35. Szobahatár. 37. Keresztül. 38. Tizenkéthavi. 39. M. S. 41. Megszakadok. 45. O. L. 46. Após. 48. Végtagrészt. 49. Az ENSZ élelmiszerügyi szervezete. 50. Juttatná. 52. Ibsen-mű. 54. Tár betűi. 56. Aratom egynemű hangzó. 58. Egyesülethez tartozik. 59. Üres tár! 60. Lantán. 62. Elrekeszel (ék hiány). 65. Allóvíz. 66. Szeszital. 67. Művétag. 69. Apró. 70. Hamis. 71. Vízszegély. 72. Szájürege. 74. E. M. 75. Nagy edény. 76. Sértetlen. 78. Két névű. 79. Y. A. 82. Európai nép. 84. Elhamvad. 85. Kerti számszám. 87. Lakás része. 90. Görög piactér.

Függőleges: 2. A tejtermék. 3. Báj. 4. Kalap közepe! 5. Cérium. 6. EEEEE. 7. Becézett női név. 8. Dráva mellékvize. 9. Közterület. 10. Vizenyös terület. 11. Hamis. 12. T. V. 13. O. A. S. 18. Ideszállít. 20. Kihalt germán törzs. 23. Ablakrács. 26. Kötösző. 27. Petesejt. 29. Férfinev. 30. Adnak neki. 33. Közlekedési eszköz. 36. Felfel! 40. Takarókoskodik. 42. Rájár egynemű betűi. 44. Tantál. 47. Argon. 51. D. T. 53. Rangjelző. 55. Nem mozdul. 57. Peketkává. 61. Csökken a színté. 63. Akadály. 64. Becézett női név. 68. Arany-franciál. 71. Férfinev. 73. Erzekezszer (ford.) 74. E célből. 77. Sült tészta. 78. Liliumfajta (ék. hiány). 80. Kártyalap. 81. Késnek van. 83. Mező. 84. Számnév. 86. O. A. 87. Középre mutatószó. 88. Maga. 89. R. M. 90. Rangjelző.

Juhász Károly Lapunk augusztus 1-i számaiban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése: Az emberek minden baja

REJTVÉNY

abból ered, hogy nem tudnak Farj Gyula u. 102., III. e. 11.), nyugodtan megmaradni szobájkukban. (Anyag- és áruforgalmi főosztály), Bartha Gizella (7621 Pécs, Jurisics M. u. 7.).

Könyvajánlás

DR. LUCA MÁRTA: A POLITAIKAI GAZDASÁGTAN OKTATÁSÁNAK MÓDSZERTANI KÉRDESEI

A fontos szakmódszertani könyv foglalkozik a marxizmus-leninizmus oktatás általános módszereinek és a politikai gazdaságtan szakmódszertanának a kapcsolatával. A szerző bemutatja a politikai gazdaságtan oktatás célját, főbb elveit, szerepét a marxizmus-leninizmus komplex elsajátításában, a dialektikus gondolkodásmód és a materialista szemlélet fejlesztésében a történelmi szemlélet erősítésében. Elemzi az elmélet és a gyakorlat egységét, a politikai gazdaságtan és a gazdaságpolitika kapcsolatát. Vizsgálja a hatékony oktatás feltételeit, szemlélyi és tárgyi tényezőit, s kiemelten foglalkozik a modern oktatástechnikai eszközök alkalmazásának lehetőségeivel.

Az első csengetés előtt A jövő aknászai

Füledt augusztusi reggel van, Pécs belvárosa mindennapos, pezsgő életét éli. Még nincs nyolc óra, de már a Székesfehérvár utca is parkoló autókkal van tele. Itt e csendes kis utcában a Vegyipari Szakközépiskola épületében működik a bányaiipari technikum is. A kellemesen hűvös lépcsőházban a portás készséggel eligazít. Ha az aknásziskola felvételijére jöttem, menjek fel az első emeletre, ott majd megtudom, melyik teremben lesz az írásbeli.

Az emeleten vagy száz fiatal ember várakozik csoportokba verődve. Vannak, kik vidáman beszélgetnek, mások magukba mélyedve talán éppen azon tűnődnek, milyen matekpéldákat kell majd megoldaniuk néhány perc múlva.

Az igazgatói irodában Mányó Mihály iskolaigazgató és tanár kollégái az utolsó megbeszélést tartják.

Megszólal a csengő, s kiki indul az osztályba. A felvételizők többsége már a tanteremben várja feszengve, izgalommal a magyar írásbeli feladatot. Aztán becsukódik a három tanterem ajtaja és kezdetét veszi a felvételi vizsga.

Talán fél óra sem telik el és felszabadult sóhajjal lépnek ki a folyosóra az első felvételizők. Aztán csoportokba verődve beszélnek meg mit, s hogyan is kellett írni.

Mezei Béla, Várhelyi János és Borbás János már azt találgatja, milyen lesz a matematika írásbeli.

Mindhárman a III. sz. bányauzeméből jelentkeztek a négyéves iskolára. Jól ismerik egymást, hiszen valamennyien a 27-es csapatban dolgoznak.

— Együtt is készültünk — mondja Mezei Béla.
 — Milyen céllal jelentkeztek erre az iskolára?
 — Elsősorban azért, hogy szakmailag többet tudjunk. Fiatalok vagyunk és mikor tanuljon az ember, ha nem huszonevesen.

— Én tavaly végeztem a gépiparban — veszi át a szót Várhelyi János. — Úgy gondolom, ha most abahagynám a tanulást begyöpösödnék.
 — Én csak nyolc általánost végeztem — mondja Borbás János. — Gépkezelő vagyok a csapatban. Ta-

valy épp a gépkezelői miatt nem tudtam befejezni a vājártanfolyamot. Úgy, hogy ha sikerül itt a felvételim párhuzamosan a technikummal a vājárit is le kell tennem.

— Azt hallottam, elég nehéz ez az iskola. Nem félték a túl magas követelményektől?

— A kétévesről mi is azt hallottuk, hogy nagyon nehéz — magyarázza Várhelyi János. — Itt is ugyanazt tanuljuk, de nem olyan feszített tempóban. Azzal persze tisztában vagyunk, hogy elég sok szabadidőnk rámeleg majd a tanulásra, mert nem elég csak a vizsgára készülni, de az, hogy többet tudunk, megéri a fáradságot. Egyébként az egyik szakvezetőnk, a Kátana Zoli két éve végzett itt, s tőle tudjuk, hogy mi-be is fogtunk bele.

— Az üzemben, hogy fogadták a továbbtanulási szándékotokat?

— Támogatták.
 — És ha elvégezték aknászként akartok dolgozni?

— Nem feltétlenül. Persze, mielőtt elvégeznék még a felvételinek is sikerülnie kell — mondja nevetve Mezei Béla.

Vége a szünetnek. Folytatódik a felvételi. Lassan kiürül a folyosó, becsukódnak a tanteremajtók, és a jövő aknászai most már a geometria, vagy az egyenletek világában járnak.

Nógrádi Gábor

Bányásznap kitüntetések

A 33. bányásznapon kiemelkedő gazdasági és társadalmi munkájuk elismeréseként Kiváló bányász miniszteri kitüntetésben részesültek: Bozonyi János főbányamester (II. sz. bányauzem), Horváth István, szakvezető vājár (IV. sz. bányauzem), Panta Antal, szakvezető vājár (II. sz. bányauzem), Simon Sándor, csapatvezető vājár (III. sz. bányauzem).

Kiváló munkáért miniszteri kitüntetést Berecz István körletvezető-helyettes (II. sz. bányauzem), Riskó József lakatos csoportvezető (II. sz. bányauzem), Darázs János szakvezető vājár (III. sz. bányauzem), Novák György vājár (III. sz. bányauzem), Székelyi Endre vezető geofizikus (IV. sz. bányauzem), Varga Győző robbantóvājár (IV. sz. bányauzem), Balázs István gépkocsivezető (Szolgáltatató üzem), Lantos Pál lakatos (Szolgáltatató üzem), Faubel Antal operátor (Kutató-mélyfúró üzem), Volcsányi János üzemrendész (Erdúsító üzem), Illi József üzemmérnök (Kis. kut. és aut. üzem), Barna Béláné csoportvezető (Központ), Károly László főraktáros (Központ), dr. Nyéki Károlyné személyzeti előadó (Központ), Olti Lajos mérnök (Központ) kaptak.

A Bányász Szolgálati Erdemérem arany fokozatát a bányászatban eltöltött 25 éves föld alatti, illetve 30 éves külszíni munkaviszonyuk alapján 98 dolgozó vehette át.

A bányászatban eltöltött 20 éves föld alatti, illetve 25 éves külszíni munkaviszony alapján a Bányász Szolgálati Erdemérem ezüst fokozatát 270 dolgozónk kapta meg.

A Bányász Szolgálati Erdemérem bronz fokozatát 220-an vehették át, 10 éves föld alatti, illetve 15 éves külszíni munkájukért.

Vállalati törzsgárda elismerésben részesültek 10 éves munkaviszonyuk alapján 131-en, 15 éves munkájukért 226-an, 20 éves munkájukért 252-en, illetve 25 éves munkájukért 156-an.

A II. sz. bányauzemben 20-an, a III. sz. bányauzemben 26-an, a IV. sz. bányauzemben 28-an, az Erdúsító üzemben 13-an, a Kísérleti kutatási és automatizálási üzemben 6-an, a Szolgáltatató üzemben 20-an, a Kutató-mélyfúró üzemben 7-en, az Anyag- és áruforgalmi főosztályon 4-en, a Központban 7-en részesültek Kiváló dolgozó kitüntetésben.

Vezérigazgatói dicséretet 92, míg üzemvezetői dicséretet 72 dolgozó kapott.

Mindezekon felül a 33. bányásznapon több mint 500 ezer forint pénztalimat fizettek ki.

Alkotmányunk ünnepe alkalmából a közművelődés terén kifejtett kiemelkedő munkásságáért Fábián János, a Ságvári Endre Művelődési Ház népdalkörének vezetője a Szocialista kultúráért miniszteri kitüntetést vehette át.

Samu János vājár a IV. sz. bányauzem 7. szintjén fűrészarfejek élezését végzi

Ülést tartott a vállalati szakszervezeti bizottság

Augusztus 31-én a vállalati szakszervezeti bizottság ülést tartott. A bizottsági ülésen részt vett Körösiné Újhelyi Györgyi, az SZMT és Bimbó József szociális igazgató, a vállalat gazdasági vezetőse képviselőjében.

A bizottsági ülés „fő napirendje” a Baranya megyei Tanács Kórház—Rendelőintézet MÉV Üzemegészségügyi Szolgálat korszerűsítéséről szóló működési rendjének véleményezése megvitatása. A működési rend tervezetét Dr. Bank József vezető üzemi főorvos szóbeli kiegészítéssel látta el. Az előterjesztés vitájában megbízottként részt vett dr. Berkó László, a Baranya megyei Tanács Kórház—Rendelőintézet főigazgató főorvosának helyettese, dr. Fenyesi Éva, dr. Földesi Erzsébet főorvosok, dr. Hegedűs János üzemorvos és Cser János, a vállalati pártbizottság képviselőjében.

Az előterjesztés alapján a MÉV Üzemegészségügyi Szolgálat két részre tagozódik: alapellátásra és szakorvosi ellátásra. Az alapellátás biztosításakor az üzemekben levő üzemorvosi rendelőkben főleg megelőző üzemorvosi tevékenységet folytatnak: üzemi bejárások, rehabilitáció, gondozás, üzemi megbetegedések követése, elemzése.

A szakorvosi ellátás során a rendelőkben levő üzemorvosi rendelőkben a fő tevékenység a gyógyítómunka: táppénzrevizió, táppénzes betegek ellátása, munkábaállás előtti alkalmassági és az időszakos orvosi vizsgálat.

A három bányauzem plusz egy üzemorvost kap — a tervezet szerint —, aki ellátja majd a bányauzemekben a megelőző üzemorvosi tevékenységet. Ez az orvos csak meghatározott napokon tartózkodik az üzemekben, de szoros kapcsolatot tart — a kölcsönös tájékoztatás szintjén — a három bányauzem orvosával.

Az üzemorvosoknak fontos feladata lesz követni az egyes, vagy speciálisan egy üzemre jellemző foglalkozási megbetegedéseket. Ezen túlmenően adatgyűjtés és elemzés után, ha szükséges, intézkedni is kötelesek. Messzeemenő együttműködési kötelessége van az üzemorvosoknak és vállalatnak egyaránt.

Szakorvosai szakrendeléseknek — egy-két kivétellel — táppénzre vételi joga, illetve táppénzen tartási joga nincs. Ezt a feladatot mindenkor az adott üzem orvosa látja el. Így biztosított, hogy egy kártonról egy betegnek olvasható le a mindenkori és teljes egészségügyi állapota.

Új a tervezetben, hogy a röntgen szakrendelés során biztosítják a röntgenfilmek kettős értékelését. Az 1980-tól napjainkban is érvényben levő üzemegészségügyi rendszer korszerűsítését szolgálja a szakszervezeti bizottság előterjesztett tervezet.

Köztudott, hogy ezt a lelemző üzemegészségügyi rendszert sok bírálat érte. Infókban és a sajtó hasábjain is — valós, vagy vélt sérelmek alapján — sokszor elmarasztaló vélemények kerültek a bányász-közvélemény középpontjába. Részben közösségi véleményre, részben átélt, kellemetlen tapasztalásokra alapozva, élénk vita követ — a tervezet szerint —, (Folytatás az 5. oldalon)

Csöndör László felvétele

Köszöntjük vállalatunk kitüntettetett dolgozóit!

Balázs István,
gépkocsivezető

Barna Béláné,
csoportvezető

Olti Lajos, mérnök

Kiváló munkáért miniszteri kitüntetésben részesült:

Berecz István,
körletvezető-helyettes

Darázs János,
szakvezető vágár

Faubel Antal, operátor

Illi József, üzemmérnök

Károly László, főraktáros

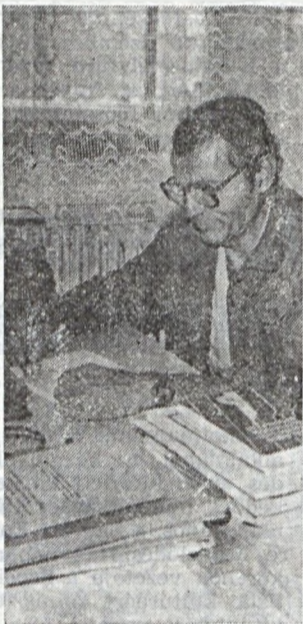
Lantos Pál, lakatos

Novák György, vágár

Dr. Nyéki Károlyné,
személyzeti előadó

Riskó József,
lakatos csoportvezető

Székelyi Endre
vezető geofizikus

Varga Győző
robbantóvágár

Volcsányi János,
üzemrendész

Augusztus közepén tartották a féléves tanácskozásukat a IV. sz. bányászati üzem 95 szocialista brigádjának vezetői, az önálló egységek-részlegek gazdasági, párt és társadalmi vezetőivel együttesen.

Tőke Gyula, az üzem versenytitkára tájékoztatta a tanácskozást a szocialista brigádok első félévben elért eredményeiről. A versenybizottság értékelése szerint a brigádok 85 százaléka időarányosan, a célkitűzéseinek megfelelően teljesítette vállalásait.

A 45 vágási és ezen belül 30 ifjúsági brigádból 31 brigád 100 százalékon felül teljesítette szakmárványos és mennyiségi tervét és jelentős az üzem tervteljesítés érdekében végzett pluszműszakok száma

Szocialista brigádvezetők tanácskozása a IV. sz. bányászüzemben

is. Továbbra is gondot jelent a brigádok tevékenységének reális értékelésében a le nem adott, illetőleg hiányosan vezetett brigádnaplók, mely 21 brigádot érintett.

Ezek után a BDSZ 70. és a szocialista brigádmozgalm 25. évfordulója tiszteletére meghirdetett vállalati munkaversenyhez kapcsolódva; az üzemi versenyszabályzat módosításához hangzott el szóbeli kiegészítés és magyarázat, mellyel a szocialista brigádvezetők tanácskozása jóváhagyólag egyetértett.

A továbbiakban Horváth Kálmán adott tá-

jékoztatást és tett szóbeli kiegészítést az — írásban kiadott Bányászati Alapítvány létrehozására megjelent — IM—BDSZ—SZOT felhíváshoz.

A tanácskozáson került sor az első féléves munkaversenyben és a május havi „Ifjúsági termelési hónap”-ban kiemelkedő eredményt elérő brigádok jutalmazására, melynek során a 29 brigád jutalmazására 195 700 forint került kifizetésre. A vállalati szinten meghirdetett munkaversenyben az 50-es és a 36-os szocialista brigádokat javasolta a versenybizottság jutalmazásra.

T. Gy.

Tanácskoznak a szocialista brigádvezetők

Pirák Zoltán felvétele

Köszöntjük a Kiváló Bányász kitüntetésben részesült dolgozóinkat!

Bodonyi János főbányamester

Bodonyi János főbányamester, hirdeti a névtábla, immár 20. éve a II. üzem faléterméből nyíló egyik ajtón. Élethivatása bányász, de pályaválasztásakor a bányászok életét jól ismerő anyai féltés és aggodás így indította útjára: „minden lehetsz fiam, csak bányász nem.” Ezért villanszerelőnek indult, csak éppen várni kellett a beiskolázással. A várakozás idejére, csak néhány hónapra ment Ferenc-aknára dolgozni a bányászok közé, s véletlenül ottraggadt.

Igazi mélygyökérből táplálkozott a bányászathoz fűződő ragaszkodása. A Bodonyiakból — nagypapa, apja, nagybátyjai és azok fiaiból — 1947-ben akár egy egész körletet is telepíthettek volna Ferenc-aknán. Igaz, ő még csak tizenhatévesen takarító fiú volt, de már egy szakban járt a főknász édesapjával.

Innen kezdve járta végig a bányászat iskoláját. Nem hagyott ki egyetlen „osztályt” sem. Az idő múlásával aztán jó szakember vált belőle. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy 20. éve — mindig a termelés sűrűjében — főbányamester a II. üzembelen.

A szomszédokból, a Pécsi Szénbányáktól, jött „nem-rég” 1956. június 25-én az

I. üzemhez ércbányászunk. A frissen kapott technikus oklevél, itt a Mecseki Ércbányászati Vállalatnál érett igazi mesterlevélle, s vált ő is szakmájának teljes képviselőjévé.

Sokáig tartott, míg a „pécsi szenes szemléletéről” áttérve megtanultak ércbányában dolgozni, de megtanultak.

Második állomása a III-as üzem volt. Nem sokáig, ugyanis 1967. február 1-től a II-es üzembelen főbányamesterként „készerítette” azok életét, akik nem szertették a rendet, vagy a kiadott utasítást csak szép-

irodalmi olvasmányként kezelték.

— *Maholnap ezt a munkát húsz éve csinálja. Nehéz vagy könnyű volt ez a húsz év?*

A főbányamester néhány másodpercig elrövedt, majd visszakerdez: — mihez viszonyítva nehéz, vagy könnyű? A munkához? A bányában nem ismer pardont, a termelés sem. Voltak nehezebb napok. Végezni kellett és kell, amivel megbízták az embert — mondja, még mindig olyan hévvel, mint huszonhárom éve mondta, amikor megismerem. Kukai András

Horváth István szakvezető vájár

A IV. sz. bányában 7. szintű népes kocsi megállójától fél óra kell, mire megközelíthető a 36-os csapat munkahelye. Az első munkahelyükön keresem Horváth Istvánt, a 36-os csapat szakvezető vágóját.

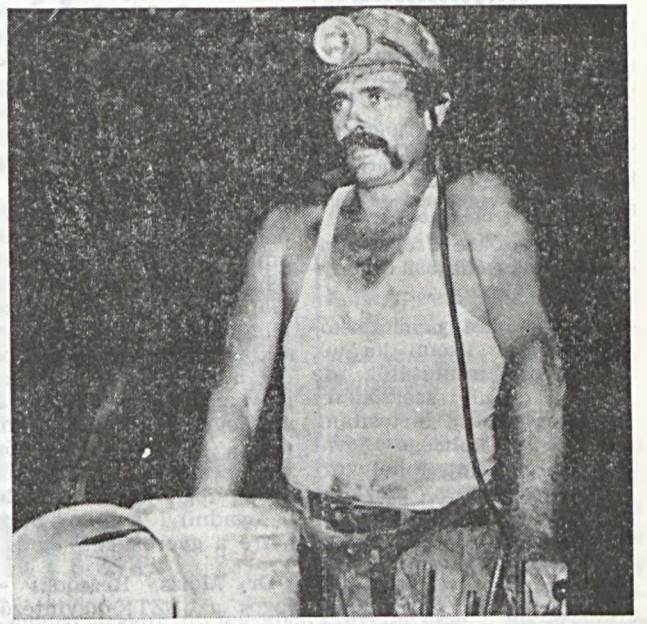
— Pedál az 1-es kerülő vágatban dolgozik — hangzik a válasz. Útbaigazítás után találkozunk.

— *Nehezen vagy megtalálható?*

— Igen, a mi csapatunk nagy létszáma, jelenleg is négy munkahelyen dolgozunk. Ezen a csapaton a munka is komplex, vágatot hajtunk új technikával, feltörések, tömbfejtés, gurúók hajtása, itt minden jellegű bányamunka előfordul.

Hosszabb unszolásra leülünk egy kifüggesztett térkép alá és a vállalatnál eltöltött 21 évről faggatom.

— Gyorsan telnek az évek, 1962-ben egy Tolna megyei faluban elhatároztuk a barátommal, hogy bányába megyünk dolgozni, 2–3 év alatt megszédjük magunkat, aztán útlaput kötünk. Ő négy év után leszámolt, én maradtam. Szerencsés voltam, mert jó csapatra kerültem a III. üzembelen, a 27-es csapat volt az első munkahelyem. Sikerült beilleszkednem. 1964-ben az RO. Új háromszakos csapat, sok bonyodalom. Nem értettünk a gépekhez, a

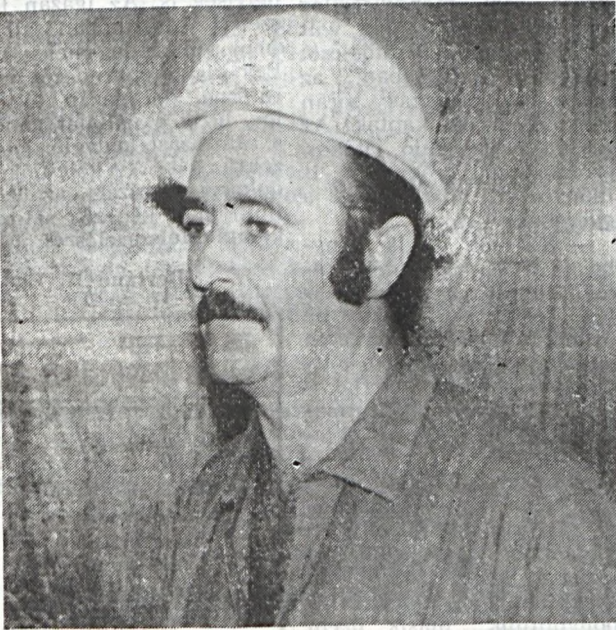
innen kerültem 1967-ben a IV. sz. bányában légaknájához, a 2-es csapatra. Billeg Laci volt a csapatvezető. Csillésként kezdtem dolgozni, 1965-ben tettem vágárvizsgát. 1969-ben lettem a 3-as csapat csapatvezetője, ebből lett később a 37-es csapat. Nagy létszámú csapat volt a 37-es, így alakítottunk két csapatot, én a 16-os csapat vezetője lettem. Nyolc évig vágathajtó csapat volt, ekkor került hozzánk a gumikerekes technika, a TO megmaradt szabadidőt a családommal töltöttem. Tóth János

szereztek sem, az elvárás — új gép lévén — nagy volt. Rengeteget idegeskedtünk, mire kialakult a ma is ebben a formában dolgozó csapat. GHH-gépekkel dolgozunk, ezeknek külön kezelőik vannak. Velük jó a kapcsolatunk, hiszen megfelelő szervezetség nélkül nehéz lenne összehangolni a munkánkat.

— Jól érzem magam a csapaton, jó a kollektíva. Pártcsoport bizalmi vagyok, ez kis mértékben leköti a szabadidőmet. A megmaradt szabadidőt a családommal töltöttem.

Tóth János

Panta Antal szakvezető vágój

Édesapám is bányász volt, így meg sem fordult bennem, hogy én más legyek. Komló 1952-ben kezdtem a vágójiskolát, innen Anna-aknára vezetett az utam. Ez az időszak Komló hőskora volt, azóta sem voltak rabok a csilléseim. Az uránhoz 1959-ben jöttem át.

— Az I-es üzembelen az 1-es csapatra kerültem, amelynek aztán nyolc évig vezetője voltam. Kezdetleges bányászkodás volt a maga rázó csúzdáival, kutyáival (kis csillék). Alacsony bányák, kishelvényű vágatok a fejtesekben fapillérek. Nyolctíz métereket lapátoltunk, kétszer mozgatva meg az

anyagot. Szkréper akkor még alig volt. Nos, nehezebb bányászkodás volt, mint a mai.

— Amikor az üzem elköltözött a IV. sz. bányához az én utam Bakonyára vezetett. A 49-es csapatra kerültem, ahol szintén nyolc évet töltöttem el, majd ennek megszűnésekor kerültem jelenlegi csapatomra, a 22-esre.

— Egyszakos csapat a miénk, Braun János, a csapatvezetőnk, aki izig-vérig bányász tehát jó vele dolgozni. Bánt is, hogy február óta nélkülözni kell a csapatot, a munkát. Azóta vagyok ugya-

nis betegállományban, könyökműtétem volt, s még ma sem mozog rendesen a kezem. Szeretném, ha már rendbe jönne, s azt is, hogy az orvosok a jövőmet illetően konkrétumot mondjanak.

— *Miként látja a bányászatban eltöltött 31 évet?*

— Más munkát nem végeztem, így hasonlítani nem tudok, és nem is akarok. Szerencsém is volt, komoly balesetet nem szenvedtem, s maradó betegséget, egészségkárosodást sem szedtem össze. Jó, de ugyanakkor szomorú érzés is, hogy az üzem három legrégebbi még aktív bányász közé tartozom — Kasik György, Kovács Imre, s jómagam.

— *Kedves emléke az eltelt évtizedekből?*

— A 60-as évek derekán részt vehettem Meszesen egy olyan „kereszttalbeszélgetésen”, melynek egyik oldalán Kádár János, Aczél György és mások míg másik oldalán meghívott brigádvezetők vettünk részt.

— *Életveszélyben ön sosem forgott?*

— Előfordult. Volt olyan, hogy rámszakadt a fejtés, de az ugyancsak megrongálódott biztosító elemek megvédték a komolyabb sérüléstől. Mindezek ellenére ha újra kezdeném, ismét bányász lennék.

Veress Tamás

Simon Sándor csapatvezető vágój

Tavaly úgy november táján, amikor a tervteljesítésről érdeklődtem a III. sz. bányában, s a versenyfelelős sorolta a csapatokat, akik már „nyolcvanhármát írnak”, úgy mellesleg megjegyezte: — No meg a 21-es, a Simon Sanyi. Ő már jövő augusztusnál jár a tervteljesítéssel.

Akik ismerik őt, vagy már hallották róla, azoknak ez szinte természetes. Ő „A Simon”, akiről legendák keringenek, aki 200 százalékokat teljesít, aki mellett a csillések csak néhány hónapig bírják a hajtást.

Szelíd, mosolygó ember ül velem szembe a körletirodában. Fején kobak, a

lámpa már a derekán, a CO is ott pihen a keze mellett az asztalon. Leszállás előtt faggatom őt életéről, munkájáról, s persze a legendákról.

— Ötvennyolcban határoztam el, hogy bányász leszek — meséli. — Zalaegerszeg egy plakáton olvastam az akkori vágójiskola hirdetését. Miután ezt elvégeztem, jelentkeztem Pécsre a bányaiipari technikumba. Hatvanöt óta vagyok az üzemnél. Maga az uránbánya addigra már nem volt újdonság számomra, mert korábban még diákként gyakran jötünk ide dolgozni a hétvégeken.

— Először csapatra kerültem. A 25-ösön dolgoz-

tam két évet, aztán aknász lettem.

— *Kicsit keserűen mondja ezt.*

— Nem szívesen beszélek erről. Öt évig voltam aknász, s jobb szeretném elfelejteni.

— *S a 4-es csapatot?*

— Ehhez már sokkal kellemesebb emlékek fűznek. Itt lettem szak- majd csapatvezető. Azokban az években szinte minden munkaversenyt, munkaverseny szakaszt mi nyertünk. Az egy nagyszerű vágathajtó csapat volt.

— *És Ön később mégis feltöréshajtásra „adta a fejét”?*

— Pontosan. A csapatokat akkoriban a táppéNZ függvényében premizálták. Nagyon igazságtalannak tartottam azt, hogy mások betegsége miatt azoknak is kevesebb a pénz, akik minden műszakon ott vannak.

— *Azt mondják. Ön mellett a csillések nem sokáig bírják.*

— Hm. Hát ebben van valami. Pedig tőlük nem követeltek többet, mint magamtól elvárok. Egyszerűen csak végig dolgozunk a munkaidőt.

— *Azért a kétszáz százalékoknak van más titka is.*

— Nem hinném — mondja elgondolkozva. — Ha csak az nem, hogy mindent csak egyszer kell megcsinálni, de azt jól.

Nógrádi Gábor

Újítási célfeladatok

A Mecseki Ércbányászati Vállalat az előttünk álló feladatok megoldására ezúton teszi közzé azokat a Kutató-mélyfúró üzemi témákat, melyek kidolgozásában számít dolgozóink aktív, alkotó tevékenységére, újítására.

A témák a műszaki fejlesztési tervhez kapcsolódnak, benyújtásuk után az Iparjogvédelmi Szabályzatban leírtak szerint, újítási javaslatként kerülnek elbírálásra.

A célfeladatnál előírányzott díjak iránymutatóak a téma fontosságára. Ha egy témában több újítás, vagy a témának csak egy részére vonatkozó újítás kerül hasznosításra, a díjat megosztjuk, illetve csak a rész-eredmény értékének megfelelő újítási díjat fizetjük ki.

A kidolgozott újítási javaslatok benyújtásának határideje: 1984. július 1. Az iparjogvédelmi csoporthoz az e határidő után érkező javaslatokat is újításként kezeljük, az előbb benyújtott javaslatok azonban előnyt élveznek.

A magládák mozgatásának megoldása a Kutató-mélyfúró üzemi magkertetjében.

Jelenleg a maximum 80 kilogramm súlyú magládákat darabonként, kábelmozgatóval a magkertet több száz négyzetméteres területén.

Megoldandó: egy olyan szállító, esetleg emelő eszköz kialakítása, melynek működése, vontatása emberi erővel történne, a terpi viszonyoknál nem jobb közlekedési utakon.

Felvilágosítást ad: dr. Majoros László üzemi főgeológus. Előírányzott újítási díj: 4000 forint.

Rudazat lecsavaró UKB fúróberendezéshez.

Az UKB fúróberendezések meghajtása dízel-motorral történik, ezért a villamos meghajtású lecsavarók itt nem alkalmazhatók. A rudazat össze, illetve szétszavarása kézzel történik.

Megoldandó: a rudazatlecsavaró hidraulikus meghajtása a fúróberendezésről vett energiával oly módon, hogy nagyfeszültség használata továbbra se legyen szükség. Felvilágosítást ad: Szélig József gépészeti vezető, Sas János művezető.

Előírányzott újítási díj: 4000 forint.

Furadék eltávolítása az izszapból.

Jelenleg, különösen a nagy átmérőjű fúrásai szelvényeknél és magasabb fúrás sebességek esetén nagy mennyiségű furadék kerül az izszapba (például 298 milliméter átmérőjű 1 köbméter, óra). Eltávolítása kézzel történik, lapát és vödör segítségével.

Megoldandó: A furadék eltávolítása oly módszerrel, mely a jelenleginél kevesebb fizikai munkát igényel, s hatékonyabb is ennél.

Felvilágosítást ad: Streicher Ferenc műszaki részlegvezető.

Előírányzott újítási díj: 6000 forint.

Fúrórudazatban keletkeztetett repedések felderítése. Jelenleg a fúrórudazaton keletkeztetett repedéseket a fú-

rómesterek kiépítés közben, golyós vizsgálattal derítik fel. E módszer — különösen télen — sok fizikai kellemetlenséggel jár.

Kidolgozandó: egy olyan módszer, mely lehetővé teszi a hagyományos és gyorsmagaszedős rudazat ellenőrzését a fúróberendezésnél, minden kiépítés alkalmával, vagy a fúrólyukban, a belső magcső kötéllal történő kiemelése után.

Felvilágosítást ad: Lauer János üe. vezető.

Előírányzott újítási díj: 12 000 forint.

Vízhozammérés korszerűsítése a vízkutaknál.

A vízkutak vízhozama néhány litertől több ezer literig terjedhet. Ezek mérésére csak alkalmanként van mód, mert a mérés rendkívül létszám- és eszközigényes. Megoldandó: A vízhozammérés a vízkutánál oly módon, hogy a kút szivattyúzását végző dolgozó bármikor könnyen — más segítsége nélkül — mérhet, illetve a készülékről leolvashatja a vízhozamot.

Javasolt hozammérési tartományok: 10 liter perccenként—100 liter perccenként, 50 liter perccenként—500 liter perccenként, 500 liter perccenként—5000 liter perccenként. Felvilágosítást ad: Streicher Ferenc műszaki részlegvezető.

Előírányzott újítási díj: 6000 forint.

Reométerek átalakítása.

A vízkutak reométerezésére használt lyukműszer külső formája olyan, hogy nagy beszorulási veszélyt rejt magában. Megoldandó: A reométer átalakítása úgy, hogy a beszorulási veszély megszűnjön, de a műszer mérési tulajdonságai változatlanok maradjanak.

Felvilágosítást ad: Bágyi István műszerjavító csoportvezető.

Előírányzott újítási díj: 3000 forint.

URB—3A típusú fúrókocsi fúrógépmeghajtó dízelmotorjának helyettesítése villanymotorral.

A fúróberendezés dízel-erőforrása miatt minden esetben a költséges robbanómotor meghajtást kell alkalmazni. Megoldandó: egy olyan meghajtási rendszer, amellyel az esetenként adódó villamosenergia felhasználásával a dízel-meghajtás kiküszöbölhető.

Villamosenergia hiányában továbbra is dízel-meghajtást alkalmaznánk. Felvilágosítást ad: Ursprung János üe. vezető.

Előírányzott újítási díj: 5000 forint.

Szomolányi Gyula vezérigazgató-helyettes

Ülést tartott a vállalati szakszervezeti bizottság

(Folytatás az 1. oldalról) te az üzemegészségügyi rendszer korszerűsítéséről szóló előterjesztést.

Fő vitatéma volt, hogy legyen-e klasszikus, régi értelemben vett üzemorvosi szolgálat? Azaz, minden üzemből egy üzemorvos, a hét minden napján teljes munkaidőben rendelkezjen, vagy sem? Miért nem járja a bányát — a munkahelyek és munkakörülmények megismerése céljából — az üzemorvos? Miért

ilyen — amilyen — a fogászati szakrendelés? Fogpótlás esetén, az új tervezet szerint, csökkenthető-e a hónapokat igénybe vevő fogtechnikai munka? Ha nem, van-e reális lehetősége saját (MÉV) fogtechnikai labor beállításának?

Hogyan ítélik meg az orvosok a betegmorált? Kérnek-e segítséget ennek javítására?

Ki vegesse a rehabilitáció alapját szolgáló egész-

ségügyi leszálalékolás felelősségteljes munkáját, az üzemorvos, vagy egy orvosi bizottság?

A szakszervezeti bizottság javaslataira — a felmerült és megoldatlan kérdések figyelembevételével — egy öttagú bizottság átdolgozza az üzemegészségügyi szolgálat korszerűsítéséről szóló tervezetet, s csak azt követően terjesztik a szakszervezeti bizalmi testületi ülés elé.

Kukai András

A Bányászati Alapítványról

HÍR: Az Ipari Minisztérium és a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezetének vezetése, a bányászati régi hagyományait tovább folytatva, 1983. június 16-án Bányászati Alapítvány létrehozását határozta el.

— Nagy megrendüléssel fogadta a bányász társadalom a közelmúltban történt sorozatos bányászrendszer-újításokat. A BDSZ már korábban, e balesetektől függetlenül foglalkozott a Bányászati Alapítvány létrehozásával. Az események csupán felgyorsították e folyamatot, — mondja Mérsáros István, a vszb titkára.

— Dolgozóink részéről egyöntetű volt a csatlakozás?

— Erre annyit mondhatok, hogy igen. Az előkészítési munka során viszont az alapszervezeti titkárok a dolgozók jelzése alapján megfogalmazták, hogy az alapítvány tartalmával helyesebben annak egyes pontjával nem értenek egyet.

— Többek véleménye szerint, nem helyes, hogy a dolgozók által összeadott alapból olyan célkitűzéseket kívánunk megoldani, mely egyrészt társadalombiztosítási feladatot, másrészt állami feladatot jelent. Elsősorban a felhívás c. pontját kérdőjelezzük meg. Ez a következőket tartalmazza: A balesetek megelőzése, a veszélyforrások felderítése, valamint a bányász biztonságos és továbbfejlesztése területén kiemelt eredményeket elérő egyének, vagy kollektívák díjazására.

— Az alapítvány formáját illetően szerencsésnek tartották volna ha a bányász kollektívák kezdeményez. Észrevételezték továbbá dolgozóink s mi is tovább jeleztük a BDSZ-nek az alábbi fontos dolgot. Az alapítvány szabályzatát, felhasználás módját, rend-

szert a BDSZ elnöksége dolgozza ki a vállalati törzsi szakszervezeti bizottságok véleményének figyelembevételével.

Valamint azt, hogy biztosított legyen a tájékoztatás a felhasználásról.

— Nálunk miként áll jelenleg az alapítvány „sorsa”?

— Vállalatunknál titkári értekezleten és a vszb-ülés keretében fogalmaztuk meg a konkrét tennivalókat. Célként azt határoztuk meg, hogy szervezett dolgozóink minél na-

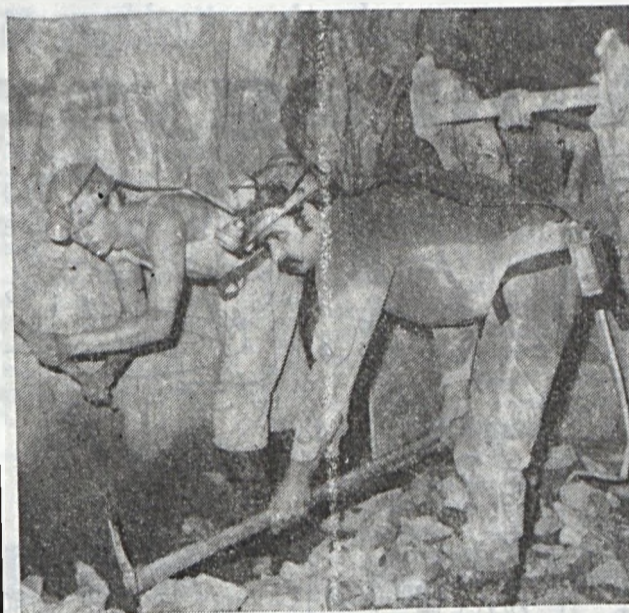
gyobb számban tegyenek felajánlást az alapítványra, az önkéntesség teljes betartása mellett.

— A felajánlás bérből történhet, illetve ahol mód nyílik értéket teremtő termelő munkára, ott kommunista műszak keretében kerüljön ez felajánlásra. Itt elsősorban a három bányászunkra számítottunk.

— A szervezést főbizalmi és bizalmiak végzik gyűjtőúton, ahol dolgozóink nyilatkoznak, hogy egy napi bérük az alapítványra felhasználható. Ez folyamatos munka, határidőt nem jelöltünk ki, s alapszervezeteink önállóan végzik e feladatot — mondták végzetül a vszb titkárok.

Veress Tamás

Bányásznap versenyszakasz

Balról, Bukovics László és Fleischer László csillékek anyagrakodás közben Bálint Jenő felvétele

Elismeréssel szólni a jól végzett munkáról — mindig hálás feladat. Teljesíteni a feltételeket — jóval nehezebb is küzdelmesebb.

Igy volt ez a II. sz. bányászati csapat esetében is. A versenyszakasz értékelése során tőlük magasabb teljesítményt nyújtó brigád is akadt, de a balesetmentes munkát nem tudták megvalósítani — aminek fontosságáról egy pillanatig sem lehet megfeledkezni.

Akik a szigorúan megfogalmazott célkitűzéseknek megfelelték, már 1977 óta

részt vesznek a szocialista brigádmozgásban. Üzemi érdekből és betegség miatt ők sem kerülhették el az átszervezéseket. Mivel mindig maradt egy kisebb mag az alapítók közül — örökölte az előzők törekvéseit — sikeresen teljesítették minden évben vállalaikat. Benhardt Péter csapatvezető irányításával továbbra is meg akar maradni a jó átlagot nyújtó csapatok között, ami nem is kis célkitűzés.

Munkájukhoz további sikereket kívánunk.

Nagy Zoltán

VÁLLALATI ÉS ÜZEMI TERVMUTATÓK (KIEMELT) TELJESÍTÉSE AZ ÉV ELEJÉTŐL I—VIII. HÓ

Vállalat:	I.	II.	III.	IV.
fémtermelés kg	99,1%	99,1%	99,1%	99,1%
vágathajtás m	96,1%	96,1%	96,1%	96,1%
létszám fő	100,3%	100,3%	100,3%	100,3%
Geológiai fúrás m	95,6%	95,6%	95,6%	95,6%
Eredősítő üzem:				
vegyi feldolgozás t		102,3%	102,3%	102,3%
Bányauzemek:				
nyersétermelés fkg	93,6	106,5	106,5	97,1
vágathajtás m	95,3	94,9	94,9	98,6

Tanulságos „balesetek”

Az olvasó megszokta, hogy ezen címszó alatt tanulságos üzemi baleseteket olvashat. Én most rendhagyó módon leírok két olyan balesetet is, amelyek megtörtént ugyan, de a baleseteket követő keresésképtelenség nem üzemi balesettel függött össze. A tanulságot ki-kivonja lemagának.

K. Gy. segédmunkás jelentette, hogy munkába jövet az EDÜ előtti megállóban az autóbusról való leszállás közben megütötte a lábát. Másnaptól táppénzre került. Az orvos a táppénzrevétel okát vizsgálatában jelölte meg. Az eset kivizsgálása során kiderült, hogy az elmúlt években ugyanezen okból több ízben volt táppénzen, viszerét mutótták is. Az üzemorvos elmondása szerint, lábán külsérelmi nyom nem volt, a vizér gyulladását és ezzel együtt táppénzes állományát nem az ütés, hanem a lábának állapota okozta. Így a baleseti táppénz iránti igényét elutasították.

R. S. lakatos munkaidő után a vállalat által szervezett hegesztő-tanfolyamon vett részt, majd ezután hazaindult. Az autóbusról való leszállásnál — elmondása szerint — a lépcsőn megcsúszott és jobb lábát a szegélykövel felsértette. Orvoshoz nem ment, sebtét maga látta el. Négy nap múlva munkavégzés közben megütötte lábát, a szakszervezettől kelet sebzéskadt. Ezután táppénzre került, az orvos a táppénzes állományát nem hozta összefüggésbe üzemi balesettel.

A kivizsgálásnál megállapították, hogy a táppénzes állomány az üti baleset következménye. Ez üzemi balesetnek nem ismerhető el, mert a sérült hegesztő tanfolyamon — amelyet az üzem nem írt elő számára kötelezően — való megjelenésével „nagyobb kitérőt tett”. A sérült a döntést megfellebbezte, de igényét a társadalombiztosítási tanács is elutasította.

Bár a rendeletek nem írják elő számunkra kötelezően az „üti” balesetek kivizsgálását, a fenti két eset azonban azt bizonyítja, hogy érdemes utána nézni egy-egy ilyen esetben, már csak azért is, mert ezek az utóbbi időben nagyon elszaporodtak.

S végül egy tanulságos „munkabaleset”:

T. J.-né mosogató analitikai üvegkészítőket mosogatott króm-kénsavban. A sav mosogatóban szemébe fröccsent és egy hétig táppénzen volt. A baleset nem következett volna be, ha a sérült használja számára előírt — és biztosított — egyéni védőeszközt. Megszegte a 47/1979. MT. sz. rendelet 16. § 3. e. pontját: A dolgozó köteles az előírt és rendelkezésre bocsátott védőeszközrendeltetésének megfelelően használni.

Nagy Géza

HÍREK

— Augusztus 16–17-én, a moszkvai bányászati egyetem 10 fős csoportja, (bányamérő és művelő) szakmai tanulmányúton vett részt vállalatunknál. A vendégeknak dr. Virágh Károly osztályvezető geológiai, Jobb József osztályvezető bányamérési témákból tartott előadást, majd a IV. sz. bányauzembe tettek — bányajárással egybekötött — üzemlátogatást.

Személyi hírek

Nyugállományba került: Mánfal József lakatos (II. sz. bányauzem), Kaposvári Ferencné statisztikus (II. sz. bányauzem), Molnár Ferenc csatlós (II. sz. bányauzem), Gajdon Dezső fenntartó vājár (II. sz. bányauzem), Majorosi László anyagkiadó (III. sz. bányauzem), Jánvári Károly (III. sz. bányauzem), Balla Sándor szállítási felvigyázó (IV. sz. bányauzem), Csites János vājár (IV. sz. bányauzem), Hornyák István vājár (IV. sz. bányauzem), Magvasi Lajos szállítási felvigyázó (IV. sz. bányauzem), Hormacht Géza főcsatlós (IV. sz. bányauzem), Szabó József műszaki títkár (IV. sz. bányauzem), Tamási László vājár (IV. sz. bányauzem), Tóth Géza vegyipari szakmunkás (Eredusító üzem), Sólyom Gyula vegyipari szakmunkás (Eredusító üzem), Panka Ferenc segédmunkás (Eredusító üzem), Ignác István fűró szakmunkás (Kutató-mélyfűró üzem), Huszics János gépkocsivezető (Szolgáltató üzem), Vass János öntvénytisztító (Szolgáltató üzem), Róza Sándor külszíni csillész (Szolgáltató üzem), Kalmár Edit laboráns (Kis-kutató üzem), Micsák Gyula raktárvezető (Központ), Balogh Sándor robbantómester (Központ). A nyugállományba került dolgozóinknak ezután is megköszönjük a vállalatnál végzett eredményes munkájukat, nyugdíjas éveikhez jó egészséget, kellemes pihenést kívánunk.

„Kár, hogy elmúlt!” Két hét Füreden

„Szép volt, jó volt, kár, hogy elmúlt! A viszontlátásra!” — hangzottak a búcsúszavak vállalatunk balatonfüredi üdülőjének halljában. A két hétig olyan békés, nyugalmas ház mintegy vezénylésre megboldult az utolsó nap reggelén. Az addig ráérős emberek nagy csomagokkal jöttek-mentek. Voltak, akik már korán útrakeltek, voltak, akik a délelőtti folyamán. De akadtak, akik a végsőkig halogatták az indulást. Egy búcsúfürdés, egy utolsó séta a mólón, és csak ezek után ültek a volán mellé: irány Pécs!

Szó, ami, szó, szívesen maradtunk volna! Az első két hét után még a harmadikat is vállaltuk volna. Az idő megrendelésre se lehetett volna jobb és minden egyéb is meg volt ahhoz, hogy ezek a napok a pihenés, a kikapcsolódás napjai legyenek. A hétköznapok minden gondját itthon hagytuk, mert ott mások gondoskodtak rólunk! Nekünk csak az volt a dolgunk, hogy megadott időpontban asztalhoz ülünk és elfogyasszuk a már előző nap kiválasztott reggelit, ebédet, vacsorát.

De akik nekünk a kényelmes, tiszta szobákat és a „terül asztalkámat” biztosították, ugyancsak nem pihentek. Gyakran néztük sajnálattal a rekordot döntő kánikulai melegben,

a forró tűzhely körül szorgoskodó konyhai személyzetet. És ők helytálltak, hogy az étkezésben ne legyen semmi fennakadás. Nem is volt, olajozott gépezetként működött minden, hisz maga a „kapitány” is hozzáértő ember. Sándor József, az üdülő élelmészeti vezetője mindig a fedélzetén van. Ott forog konyhai munkatársai és a vendégek között. Bárhol akad valami intéznievaló — mert ennyi ember között mindig akad valami — ő mindig a rendelkezésre áll és készségesen segít. A köszönetre csak annyit mond: „Semmi az egész, én ezért vagyok itt!” (De jó lenne, ha más helyeken is így gon-

dolnák, akik azért vannak ott!!!). Töle tudom, hogy egy nyári szezonban 1400–1500 fő vendégről és a Bányagépész konferencia résztvevőiről gondoskodik. A téli időszakban, mint szanatórium, napi 180 vendége van. Az asztalokra kerülő ételeket Csiszer Mária és Bácsi Zoltán szakácsok készítik. Köszönet nekik és a felszolgálóknak, akik mindvégig kedvesen és ügyesen látták el a vendégeket a legfontosabb feladatukat asztalok és a konyha között.

S köszönet Illés Kálmán-nak, az üdülő vezetőjének is, és mindazoknak, akik munkájukkal pihenésünket elősegítették! A legőszintebben kívánom: A viszontlátásra!

Nagy Sándor

Kár érte Volt aerobic, nincs aerobic...

Felkapott téma lett nálunk a tömegsport. Szerencsére. Közösségi feladatunk közreműködni a szabadidőeltöltés feltételeinek javításában.

Egyre több lehetőség nyílik a fiatalok, a vállalat dolgozóinak számára, hogy bekapcsolódjanak a hasznos mozgalmakba, ilyen vagy olyan formában.

A lehetőségek a férfiaknak kedveznek inkább — talán érthető is, ha dolgozóink férfi-nő létszámarányát vesszük figyelembe. Végre azonban a nőknek kedvez — hála Jane Fondának — a hozzánk is berobbant aerobic, győzelmi babérok aratva. A Ságvári Endre Művelődési Házban egy héten két alkalommal gyűlnek össze aszszonyaink, lányaink, hogy az egésznapos ülmunka következtében felfokozott mozgásigényüket levezessék, abban a reményben, hogy az intenzív gyakorlatokkal rugalmasságukat, hajlékonyságukat megőrizik, illetve, hogy megszabadulnak felesleges kilóiktól. Mindezt havonta kétszáz forintért. Az aerobic sikerlett, hasznos siker. De ugyanakkor kétes siker is, mivel röpké két hónap után be is fejeződik. Aki ezután is aerobicra akar járni, az szeptember 6-tól elmeget a Sportsarnokba. Havi négyszázyolcvanért.

Sajnos a mai nehéz gazdasági körülmények között kevés nő engedheti meg magának, hogy fizetéséből

480 forintot aerobicra költsön. A két hónap alatt jártak ide gyermekeiket egyedül nevelő nők, 2–3 gyermekes családanyák is, akik fájo szívvel ugyan, de le kell hogy mondjanak a mozgásról, mert anyagi körülményeik ezt nem teszik lehetővé.

Megkérdeztem az aerobic vezetőjét, Molnár Gyulát miért fejeződik be az aerobic a Ságváriban.

— Több okból kifolyólag. A legnyomósabb ok az, hogy szeptember 1-től a Ságváritól egy héten csak egyszer kapnánk meg a termet, öltöző és zuhanyzó nélkül. Kezdődik ugyanis a színházi idény, és az öltözőket és zuhanyozókat a színészek veszik birtokukba.

— Szeptember 1-től több vállalathoz is megyünk aerobicot csinálni, és a Sportsarnokban is lesz.

— „Mi szívesen csinálunk aerobicot 200 forintért is, ha a vállalat helyiséget, öltözőt és zuhanyozót tudna biztosítani.”

Hát ennyi. Volt aerobic, nincs aerobic. Az természetesen érthető, hogy miért mennek el. Az is, hogy a színháznak és a színészeknek helyet és megfelelő körülményeket kell biztosítani. Ez a két hónap rövid volt ahhoz, hogy az aerobic hasznát igazán élvezzük. Éppen amikor megjött az étvágy, akkor vették el előlünk az ingyenc falatokat és így egy kissé éhesek maradtunk.

Magda Edit

Lesz aerobic — térítésmentesen

Ha egyszer valami divatba jön a nők körében, azt megszüntetni nem lehet! A vállalati tömegsport bizottság tekintettel a hatalmas érdeklődésre aerobic tanfolyamot indít a 39-es dandár úti iskola tornatermében.

A tanfolyam október 3-án kezdődik, amelyen csak vállalatí nődolgozók vehetnek részt, térítésmentesen, családtagok és hozzátartozók jelentkezését a sportbizottság helyhiány miatt nem fogadja el. Az aerobic (október 3-tól) hétfőn és csütörtökön lesz 19–20

óráig. Jelentkezés személyesen a vállalati tömegsport bizottságnál naponta 8–16 óráig (Hajnóczy út 35.). A helyszínen nincs felvétel!

Az aerobical egyidőben (október 3.) kezdődik a gyermek- és asszonytorna a 39-es dandár úti iskola tornatermében. A gyermektorna (3–6 éves korúak számára) hétfőn és csütörtökön 17–18 óráig, az asszonytorna hétfőn és csütörtökön 18–19 óráig tart. Jelentkezés a sportbizottságon és a helyszínen, részvételi díj nincs!

Volt egyszer egy... Bányásznap

